

I und^{het} föredraget inför Kongl. Majt i Stats Rådet den 12 Juni 1846**Exp. bref till Quarantaines Commiss.
till Kammar Colleg.****Justitie Canzleremb, ifråga om Kronans äganderätt till Lägenheten Käsö i Bohus Län****Underdånigt Memorial**

Hos Eders Majt har Quarantaines Commissionen, uti underdånig skrifvelse den 25 Januari 1845, med åberopande af Kongl. Brefvet den 23 Juni 1838, angående den utaf Eders Majt förut vid flere tillfällen handlagde fråga rörande Kronans äganderätt till Käsön, som emot vissa förmedlingsförmåner, bestämda genom Eders Majts och Rikets Kammar Collegii särskilda förmedlingsbref af den 1 December 1815, blifvit från Brännö hemman, inom Frölunda Socken och Askims Härad af Göteborgs och Bohus Län, enligt aftal derom med åboerne å dessa hemman, inför Eders Majts Befallningshafvande i Länet den 10de April 1812, till Kronan öfverlåten och sedermera, likasom någon tid förut, till följd af Kongl. Brefvet den 11 Juni 1803, varit begagnad till Quarantaines plats, genom hvilket först åberopade Nådiga Bref, Eders Majt, jemte lemnad tillåtelse för Quarantaines Commissionen, att afsluta särskildt köpeafhandling emellan Kronan och Handlande Adam Gavin, som år 1794, på femtio års arrende emottagit hela Käsö af jordägarne, om nyttjanderätten till ön och öfvertagande af der upförde byggnader, i Nåder förordnat att, för vinnande af lagfart å sjelfva jorden, och för att dymedelst försäkra Kronan om full äganderätt till densamma för framtiden borde iakttagas hvad Eders Majt, genom Nådigt Bref till Commissionen den 23 Mars 1838, uti 2, 6, 8 och 9 punkterne föreskrifvit rörande anskaffande af åboernes åtkomsthandlingar och hemmansnaturens bestyrkande genom Jordeboks Utdrag samt frågans anmälade hos Eders Majts Befallningshafvande, för bestämmande af afgäld å ön och handlingarnes slutliga företende för lagfarts vinnande, i underdånighet anmält, dels hurusom, sedan Commissionen till fullgörande af dessa Nådiga föreskrifter, och efter det Köpeafhandlingen med Gavins arfvingar om nyttjanderätten kommit till verkställighet, låtit hos nuvarande åboer på Brännö efterhöra sådane äldre handlingar om åtkomsten till deras hemman, som kunnat berättiga till den skedde öfverlåten af Käsön, men härvid erfarit flere hinder för sådane handlingars åstadkommande. Commissionen likväl ansett nödigt att, med tillkännagifvande häraf och upvisande utaf öfveråtelsen med tillhörande handlingar, hos Askims Härads Rätt låta anmäla ön till lagfart, men Härads Rätten, genom Utslag den 10 November 1838, som utaf Eders Majts och Rikets Göta Hofrätt den 2 Juli 1839 och Eders Majt den 2 Augusti 1843 är wordet fastställt, förklarat, att emedan angående Kronans äganderätt till Käsö något fångesmännens öfverlåtelsebref, så uprättadt och bevittnadt, som 1^a Kapitlet 2 § Jordabalken föreskrifver, icke blifvit, jemte deras egne åtkomsthandlingar, företedt, kunde den sökte lagfarten icke meddelas; dels att i frågans så beskaffade skick, Commissionen låtit sammankalla Brännö åboer den 7 December sistberörde år, hvarvid de då tillstädeskomne, liksom tillförne, förklarat sig urständsatte att förete åtkomsthandlingar för alla de brukningsdelar till ett antal af Åttatjotvå, hvaraf hemmanen bestå och hvartill ägarne woro spridde och en del på aflägsne ställen från Brännö boende, hvaremot Åboerne, med erkännande af hvad förut varit afhandlat angående Käsö, och dermed de närvarande förklarat sig nöjde och aflemnat en ytterligare, med underskrifter sedermera efter hand kompletterad försäkran om beståndet af öfverlåten; Och har Commissionen, då det sålunda varit omöjligt att anskaffa fullständiga åtkomsthandlingar om hemmansdelarne på Brännö och med säkerhet torde böra antagas, att detta hinder för lagfarts sökande å Käsö fortfarande skulle äga rum, äfven om man i annan ordning sökte förmå Åboerne att sådane handlingar aflemna, i underdånighet hemställt, om icke, vid anförde

förhållanden och då Eders Majt, för förvärvande åt Kronan af äganderätten till ön, enligt Nådiga Bref den 21 Januari 1813 och 6 September 1815 medgifvit Brännö hemmans åboer motsvarande förmedlingsförmåner, hvaraf de sedan den tiden, utan mellankommet klander af öfverlåtelsen, varit i fullt åtnjutande och genom hvilken åtgärd Käsö blifvit att anse såsom en Kronolägenhet, ehuru den särskilt i denna egenskap icke uti Jordeboken uptagits, samt jemväl i betraktande ej mindre af det ovanliga i sättet att Kronan med en uti dess hand i långliga tider befunnen så beskaffad lägenhet, skulle wara i behof att, i lagfartswäg vidtaga åtgärder, som för Kronojord i allmänhet icke funnos föreskrefne, eller i detta afseende förfara efter författningar, som många år efter öfverlåtelsens lemnande och förmedlingens fastställande, tillkommit, än af större olägenheter och betydliga kostnader hvarmed än ytterligare försök till åtkomsthandlingarnes åstadkommande för Brännö hemman syntes wara förenade, utan att ändamålet derigenom wore att påräkna, Eders Majt skulle, utan afsende å föregående stadganden i fråga om det ärende, i Nåder tänkas anse Kronans äganderätt till Käsö redan wara tillräckligen betryggad och således de alla ytterligare vidtaganden å Comissionens sida, utan nödvändighet.

Efter det Kammar Collegium häröfver blifvit hörd har Eders Majt, genom Nådig remiss den 25 sistlidne Februari, anbefallt Justitie Kanslers Embetet, att underdånigt utlåtande i ämnet afgifva.

Wid fullgörandet häraf anser Justitie Kanslers Embetet sig först böra i underdånighet framställa den åsigt, att då nu ifrågavarande lägenhet, enligt hvad handlingarne utvisa, är af Skatte natur och endast genom träffadt aftal med enskilte personer, kommit i Kronans ägo, lagfart derå måste för betryggande af Kronans äganderätt sökas; Och alldenstund, i händelse Eders Majt, med begagnande af den enligt förordningen den 20 November 1845 Eders Majt tillkommande rätt, behagar i Nåder förklara, det Käsö fortfarande skall begagnas till allmänt behof, numera, efter det ägarne till hemmanen Brännö Bergegården, Klafvegården, Norgården, Sörgården och Faggegården, till hvilka Käsö utgjort en gemensam tillhörighet, genom ett den 7 December 1843 utfärdadt salubref, till Eders Majt och kronan öfverlåtit ifrågavarande lägenhet, lagfart derå kan, med företeende af nämnde salubref, jemte de deruti åberopade fullmagter och förmyndare förordnanden, när som helst, vid lagtima Ting med Askims Härad sökas och synes böra af Domstolen, efter förut meddeladt tillstånd till försäljningen, så vidt den rörer omyndiges rätt, och sedan säljarnes åtkomst blifvit styrkt, äfven beviljas; Fördenskull och som, efter Justitie Kanslers Embetets tanke, det ingalunda kan antagas, att oöfvervinnliga hinder skola möta för anskaffandet af köpebref, arfskiften eller andre antaglige bevis, till styrko för de år 1843 varande ägarnes till Brännö laga åtkomst af sina hemmansdelar, om ock, i anseende till det stora antalet af desse sistnämnde, något besvär derigenom torde wederbörande förorsakas; hemställer Justitie Kanslers Embetet i underdånighet, att Eders Majt må täckas förständiga Quarantaines Commissinen, det Eders Majt, som prövat nödigt, att Käsö fortfarande skall, såsom Quarantaines plats, till allmänt behof begagnas, funnit Commissionen böra vidtaga erforderliga åtgärder för vinnande af lagfart å den ifrågavarande ö den 7 December 1843, med förra ägarne dertill uppgjorde saluafhandling.

För öfrigt anser Justitie Kanslers Embetet väl, att, till följd af stadgandet i 1 § Kongl. Kungörelsen den 27 November 1845, Käsön bör på Karta affattas och att Nådig föreskrift om föranstaltandet häraf således torde wederbörande meddelas; Men ehuru, när fråga uppstår om och i hvad mån grundränta och andre allmänna skyldigheter widlåda en för allmänt behof afträdd lägenhet, med pröfningen deraf, jemlikt 27 § uti ofvanberörde Nådiga förordning af den 20 November sistlidne år, skall förhållas efter hvad om skattläggning i allmänhet finnes stadgadt; likväl och då med afseende å de särskilte wilkor, hvarunder Käsön är worden till Kronan afträdd, samt å den förmedling, som, i och för ifrågavarande

öfverlåtelse, till följd af Kongl. Majts derom meddelade Nådiga föreskrift, redan den 1 December 1815 blifvit Brännö hemman utaf Kammar Collegium beviljad, någon vidare åtgärd i berörde afseende nu icke lärers böra vidtagas; vågar Justitie Kanslers Embetet jemväl i underdånighet hemställa, om icke Eders Majt i betraktande af numera inträffade förändrade omständigheter, skulle i Nåder tänkas tillåta, att frågan om bestämmande, i enlighet med föreskrifterne i förordningen den 19 December 1827 och Kongl. Kungörelsen den 29 Januari 1831, af afgäld utaf lägenheten Käsö må förfalla.

De remitterade handlingarne warda härhos i underdånighet återställde.

Stockholm den 22 Maj 1846.

Efter Nädigste förordnande

N. Sven Koch

1846. den 22. maj

Indkom den 27. 2^e

BILAGA 3

Underrättigt Memorial.

Indkommet af Kongen i Stats Rådet den 12. Juni 1846.

[Large handwritten mark, possibly a stylized 'V' or 'L']

Expt. Brev till Quarantaines Commiff.
Till Kammarfollne,

Hos Eders Majt har Quarantaines-Commissionen, uti
underrättig förskrift den 25 Januari 1845, med återopande
af Kongl. Brefvet den 23 Juni 1838, angående den, utaf Eders

Fästets Præst, i fråga om
Normans äganderätt till Lagenheten
Känsö i Bohus Län -

Vill n: 94.
[Signature]

Släkt förut vid flere tillfällen handlagte fråga rörande
Stornans äganderätt till Skämsön, som emål wisas förmed-
lingsförmäner, bestämda genom Eders Släkts och Rikets
Stammans Collegii särskilt förmedlingsbref af den 1de Decem-
ber 1815, blifvit från Brännös herrn, inom Trölunda So-
ken och Aftims Klänad af Göteborgs och Bohus Län, en-
ligt aftal derom med äboarne å dessa hemman, inför Eders
Släkts Befallningshafvande i Länet den 10te April 1818,
till Stornan öfverlåten och sedermera, liksom någon tid
förut, till följd af Kongl. Brefvit den 11 Juli 1803, varit be-
gagnad till Quarantaines plats, genom hvilket förut äbers-
gade Hädiga Bref, Eders Släkt, jemte lemnad tillåtelse
för Quarantaines-Commissjonen, att affluta särskilt Slö-
afhandling emellan Stornan och Hantlandens Adam G-
vin, som år 1794, på Yemtes års därefter emottagit helan-
de af fördragarne, om nyttjanderätten till ön och öfverlä-
de af der upförde byggnader, i Häder förordnat att, för-
nande af lagfärit å fjärfva jorden, och för att dygnedelst,
säkra Stornan om fullt äganderätt till densamma för fr-
tiden borde iakttagas hvad Eders Släkt, genom Hädigt
Bref till Commissionen den 23 Mars 1838, uti 2, 6, 8 och 9 pun-
terna föreskrifvit rörande anskaffande af äboarnes åtkomst-
handlingar och hemmansnaturens bestrykande genom Y-
debots Utdrag samt frågans anmålade hos Eders Släkt

Befallningsh
och handling
ande, - i und
missionen till
efter det Slö-
fjanderätten
rande äboen
gar om ätko-
tiga till den
ersarit flere
de, Commis-
gifvande här
hörande han-
mata ön till
den 10 Novem-
ta Ylof Rätt o
1843 år word
de Stornans a
öfverlåtelsebref
lit 2 & 3 Yorda
egne åtkomst
ten icke med
Commissionen
senker fäst ber-

handlagte fråga rörande
in, som emot wisar förmed.
Eders Majt och Rikets
ne. ingebref af den 1 Decem.
mman, inom Tröskunda So.
Hobnys och Bohus Län, en
i dessa hemman, inför Eders
Länst den 10de April 1812,
mera, liksom någon tid
t. den 11 Juli 1803, varit be.
genom hvilket först äbero.
jämte tornad tillåtelse.
att affluta färskilt Sko,
Hlandtanden Adam
svende ernötlaghet hel
allin till ön och öfverla
bader förordnat att,
n, och för att dygnadst,
att till de samma för
o. Majt, genom Nådigt
lars 1838, uti 2, 6, 8 och 9
ffande af äboernes ätkomst.
nå bestyrkande genom
målade hos Eders Majt

Befallningshafvande, för bestämmande af afgäld ä ö
och handlingarnes slutliga förteckande för lagfarts win
ande, - i underdänighet anmält, dels hursom, sedan Co
missionen till fullgörande af dessa Nådiga föreskriften,
efter det Köpeafhandlingen med Gavins arvingar om n
fjände råttor kommit till verkställighet, sålde hos nuv.
rande äboen på Brännö efterhvara sådana äldre handlin
gar om ätkomsten till deras hemman, som kunnat beröt
tiga till den skedde öfverlåtelsen af Skänson, men härvid
erfarit flere hinder för sådana handlingars afslutkomme
de, Commissionen likväl ansett nödigt att, med tillkän
gifvande häraf och uprifsande utaf öfverlåtelsen med de
hörande handlingar, hos Aftens Håradskått lätta a
måta ön till lagfart, men Håradskåttan, genom Utslag
den 10 November 1838, som utaf Eders Majt och Rikets Go
ta Högskått den 9 Juli 1839 och Eders Majt den 24 Augusti
1843 är wordit fastställt, förklaradt, att emedan angä
de Stronans äganderätt till Skänso något fängesmannas
öfverlåtelsebref, så uprättadt och bevitnad, som 1te Skapri
let 2 & 3 Jordabalken föreskrifver, icke blefvit, jemte den
egne ätkomsthandlingar, förteckadt, kunde den följande lagfart
ten icke meddelas, dels att, i frågorna för bestämda försk
Commissionen lätet sammankalla Brännö äboen den 12
ember fastberörde år, hvarvid de då tillstädeskomne, liksom

föru tillförene, förklarar sig ofrändfalle att förde äti-
komsthandlingar för alla de brukningsdelar till ett an-
tal af Öllatistira, hvaraf hemmanen bestå och hvar till
ägarne woro spridda och en del på aflägsse ställen från
Brännö boende, hvar emot Åboerne, med erkännande af
hvad förut varit afhandladt angående Skänso, och der-
med de närvarande förklarar sig nöjda, aflemnat en yt-
terligare, med underskrifter sedermera efter hand complet-
terad försäkran om beståndet af öfverlåtelsen, Och har Com-
missionen, då det slutande varit omöjligt att anskaffa full-
ständiga ätkomsthandlingar om hemmanodelarne på
Brännö och med säkerhet torde böra anläggas, att detta
hi der för lagfärdigt sökande å Skänso fortforande stund-
åga rum, äfven om man i annan ordning sökte för-
måla. Att
törne att färdne handlingar aflemna, i underdänighet
hemställt, om icke, vid anförde förhållanden och där-
öfver, för förvarande ut Skonan af äganderätten till
en, enligt Nådiga Bref den 21 Januari 1813 och 6 Septem-
ber 1813, medgifvit Brännö hemmans åboer motsvarande
förmedlingsförmäner, hvaraf de sedan den tiden, utan me-
sakommet kländer af öfverlåtelsen, varit i fullt ät-
tande och genom hvilken ätgärd Skänso blifvit att anse-
som en Skonolägenhet, ehuru den särkilt i denna egen-
skap icke uti förde boken uplagits, samt förval i betrakt-

tande ej me-
med en uti
stöffad läge
vidtagna ätga
funnos för-
förfallning-
de och för-
större olägen-
terligare för-
de för Brän-
ändamålet a-
te, utan affe-
ärande, i No-
Skänso reda-
da alla ytte-
tan nödvärn-

Efter det
har Eders St-
bureau, anbes-
nigt utlåt-
an

Med full-
tel sig för-
sigt, att då
lingarne ut-
traffadt aft-

33

infändfötte till förordn. äti.
brukningsdelar till ett an-
manan bestå och hvar till
ett på afläggelse stället från
närare, med erkännande af
den så kallade skänsö, och der
sig nöjde, aflemnadt en ytl.
termerna efter hand komplet
t afspensat. Och har Com-
missionen omöjligt att anställa full-
komna hemmansdelarne på
de böra antagas, att detta
skänsö fortfarande stund-
an ordning sökte förstå
aflemna, i underdänighet
förhållanden och där-
om af äganderätten till
Januari 1813 och 6 Septem-
ber 1813. Om man
omans utboer motvarande
de sedan den tiden, utan mi-
telser, varit i fullt änj-
ad skänsö blifvit att anse
den samtill i denna egen-
göde, samt jemväl i betrakt.

tande ej mindre af det ovantliga i fallet att Skonnan
med en uti dess hand i långliga tider befunnen jäb
stafad lägenhet, skulle vara i behof att, i lagfarts väg
vidtaga åtgärder, som för Skonnan i allmänhet icke
funnos förestrefne, eller i detta afseende försvara efter
författningarna, som många är efter Spensatens be-
de och förmedlingens fastställande, tillkommit, att af-
större olägenheterna och betydliga kostnader hvarmed än
tidigare försök till åtkomst handlingarnas afslutkom-
de för Brännö hemman syntes ~~vara~~ förändrade, utan att
ändamålet derigenom wore att påräkna, Ederas Majt sku-
le, utan afseende på föregående stadganden i fråga om det
ärende, i Häder tackas anse Skonnan äganderätt till
skänsö redan vara tillräckligen bekräftad och fäst,
da alla ytterligare vidtaganden på Commissionens sida,
till nödvändighet.

Efter det Kammar Collegium häröfver blifvit hörd
här Ederas Majt, genom Härdig Remiss den 25 fästlidne 8
decuari, anbefallt Justitie Kanslers Embetet, att underdä-
nigt utlåtande i ämnet afgifva.

Med fullgörandet här af anser Justitie Kanslers Embe-
tet sig förut böra i underdänighet framställa den ä-
njt, att då nu ifrågasättande lägenhet, enligt hvad hä-
ringarne utvisa, är af Skulle nästan endast genom
träffadt aftal med enstaka personer, kommit i Skonnan.

ågo, lagfart dera mäste för betryggande af Stronans ä-
gander till sökas; Och alldeleslunda, i händelse Ederes Majt,
med begagnande af den enligt förordningen den 20 No-
vember 1845 Ederes Majt tillkommande rätt, behagar i
Nåder förklara, det Hånsö fortfarande skall begagnas till
allmänt behof, numera, efter det ågarne till hemmanen
Brännö Bergegården, Skafvegården, Norgården, Sörigården
och Saggegården, till hvilka Hånsö utgjort en gemensam
tillhörighet, genom ett den 7 December 1843 utfärdadt fäl-
bref, till Ederes Majt och Stronan öfverlätit ifrågasvarande
lägenhet, lagfart dera kam, med förteende af nämnda fäl-
bref, samt de deruti åberopade fullmakter och förmyn-
dare förordnanden, när som helst, vid lagtima ting med
Åstimo Hårad sökas och synes böra af Domstolen, efter
ut meddeladt tillstånd till försäljningen, så vidt den bö-
rer omtyckes rätt, och sedan säljarnes åtkomst blifvit
flykt, afven bewiljas; För denskull och som, efter Justiti-
kånslers Embetels tänka, det ingalunda kan antagas, att
öfvervinnerlige hinder skola möta för anskaffandet af kö-
pobref, arfstiften eller andre antaglige bevis, till flykten
för de år 1843 vörande ågarnes till Brännö laga åtkomst
af sina hemmanodelar, om orke, i anseende till det flö-
re antalet af de öfverfistnånde, något befoar derigenom
torde wederbörande förorsakas; hemställer Justitiånslers

(R)

Embetet i u-
förståndiga
som profvat
som Quarans
funnit Com-
den för wins-
rande ö den
gjorda fälua
Dor öfri
till följd af
November 184
dij förefterif
derbörande m
i hvad mån g
widlada en f-
ningen deraf,
ordning af
lis efter hwa
gadt; liksom
under Hånsö
förmedling, fö
följd af Kon-
redan den 18
Hammar Polle

byggande af Kronans ä-
d, i händelse Eders Majt.
Förordningen den 20 No-
vember 1843, behåger i
samt till hemmanen
i Norrgården, Sörsgården
så utgjort en gemensam
den 1843 utfärdadt fäl-
öfverlåtit ifrågasvarande
öfverlåtelse af nämnda fa-
fullmagter och förmyn-
d, vid lagtima Ting med
ra af Domstolen, efter
ningen, så vidt den
färdig ätkomst blifvit
och som, efter Justiti-
lunda kan antagas, af
för anskaffandet af kö-
tagliga bevis, till styrke
till Brännös laga ätkomst
i anseende till det flo-
äyöt bevisar denigenom
omflåtten Justitieständens

Embete i underdänighet, att Eders Majt. må låta
förståndiga Quarantaines-Commissionen, det Eders Majt.
som provat nödigt, att såväl som fortfarande skall, så-
som Quarantaines-plåti, till allmänt behof begagnas,
funnit Commissionen böra vidtaga erforderlige åtgär-
den för vinnande af lagfart i den angående ifrågasar-
ande den 7 December 1843, med förra ägarne dertill upp-
gjorda fältafhandlingar.

För öfrigt anser Justitieständens Embete väl, att
till följd af stadgandet i 1 § Kongl. Högriksrätten den 27^{de}
November 1845, såväl som på samtliga affällar och att så-
där föreskrift om föranskuftandet häraf således börde me-
derberande meddelas; Men emedan, när fråga upstår om och
i hvad mån grundrätt och andre allmänna skyldigheter
vidlida en för allmänt behof aftrådd lägenhet, med prof-
ningen deraf, jemte 27 § uti ofvannämnda Nådiga för-
ordning af den 20 November fasthållne är, skall förhål-
las efter hvad om sådant i allmänhet finnes stad-
gadt; likväl och då med afseende på de förskifte villkor, som
under Brännös är worden till Kronan aftrådd, samt på den
förmedling, som, i och för ifrågasvarande öfverlåtelse, till
följd af Kongl. Majt. deraf meddelade Nådiga föreskrift,
redan den 1 December 1843 blifvit Brännös hemman utaf
Kammar Collegium beviljad, några vidare åtgärd i berörd

(2)

(2)

affärende nu icke lånen böra vidlagas; wägar Justitie
Stansens Embetet jemwäl i underdanighet hemställa, om ic
ke Ederes Majest i betraktande af numera inträffade
förändrade omständigheter, skulle i Nåden lättnas tillåta
att frågan om bestämmande, i enlighet med föreskrifter
ne i Förordningen den 19 December 1827 och Kongl. Hög-
rätten den 29 Januari 1831, af afgäld utaf lägenheten Skansö
må förfalla.

De remitterade handlingarna warda härmed i un-
derdanighet återställda. Stockholm den 22 Maj 1846.

Efter Nådigste Förordnande:

A. Looze Korte

C. L. Looze.